

شش ماه با کارت هوشمند سوخت

به قلم
عبدالرسول دشتی

مسئول ستاد اطلاع رسانی کارت هوشمند سوخت

فرزانه
Farganeh Books

تهران، ۱۳۹۵

سرشناسه	: دشتی، عبدالرسول، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: شش ماه با کارت هوشمند سوخت/ به قلم عبدالرسول دشتی.
مشخصات نشر	: تهران : کتاب فرزانه ، ۱۳۹۵ .
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ ص. ۵/۲۱×۱۴/۱۴۰ س.م.
شابک	: 978-964-7239-60-8
وضعیت فهرست نویسی	: آفیا
موضوع	: اتومبیل‌ها -- ایران -- مصرف سوخت
موضوع	: Automobiles -- Iran -- Fuel consumption
موضوع	: کارت‌های هوشمند -- ایران
موضوع	: Smart cards -- Iran
موضوع	: جبر بندی
موضوع	: Rationing
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ش ۱۵۱/۴/۵۵ TL
رده بندی دیویی	: ۶۲۹/۲۵۳۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۵۵۸۲۳

تهران، خیابان سید بهری، خیابان مهرداد، شماره ۷
تلفن: ۸۸۲۶۶۷۸، دو نگار ۸۸۸۲۸۷۵۴

عنوان: ۶ ماه با کارت هوشمند سوخت
نویسنده: عبدالرسول دشتی

طراح جلد و صفحه آرا: غلامرضا ملکی

چاپ اول: ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

بها: ۷۸۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۲۳۹-۶۰-۸

این کتاب در چاپخانه معراج لیتوگرافی، چاپ و صحافی شد.
همه حقوق محفوظ است.

فهرست

۷	تقریظ
۹	مقدمه
	بخش اول
۱۱	روز نگار و خاطره های شش ماه با کارت هوشمند سوخت
۱۳	... عصر پنجشنبه ۸۵/۱۰/۷
۱۹	برنامه ریزی و اطلاع رسانی
۲۷	ارتباط مردمی
۳۱	موتور سیکلت
۳۹	توزیع کارت سوخت شتاب بیشتری گرفت
۴۳	دوازدهمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پتروشیمی
۴۷	راه اندازی
۵۳	ویژه نامه
۵۷	اول خرداد عرضه بنزین با کارت هوشمند سوخت
۶۳	خطرات ...
	بخش دوم
۶۹	مقالات
۷۱	کارت هوشمند سوخت تحقق یک رویا
۷۵	کارت هوشمند سوخت راهبری افکار عمومی
۷۹	کارت هوشمند سوخت مدیریت مصرف - مدیریت بحران

- کارت هوشمند سوخت، زیرساخت دولت الکترونیک ۸۳
- دغدغه های IT در کارت هوشمند ۸۷
- عرضه هوشمند «نفت گاز» نیازمند تأمل و برنامه ریزی ۹۵
- کارت هوشمند سوخت اهداف دولت، نیاز مردم! ۹۹
- حرفی با تاریخ به یاد کارت هوشمند سوخت ۱۰۵
- سیری در سابقه کارت هوشمند سوخت ۱۰۹
- آسیب شناسی پیامدهای کارت هوشمند سوخت در کارکنان پروژه ۱۱۵

بخش سوم

- یادداشت های پس از جدا شدن از پروژه! ۱۲۱
- افزایش قیمت بنزین مهم ترین چالش داخلی دولت جدید ۱۲۳
- سالروز ضد هوشمند بنزین و یاران از دست رفته ۱۲۷
- شما بنزین اصاف نان را لیتری چند می فروشید؟ ۱۳۱
- نگاهی نوستالژیک به کارت هوشمند سوخت ۱۳۳
- کاهش سهمیه بنزین و دیوار کوتاه مردم ۱۳۷
- چند راهکار برای مدیریت مصرف بنزین ۱۴۱

تقریظ

تجربه‌ای ماندگار در تدوین تجربیاتی گران بها

به یاد دارم زمانی، مدتی که سابقه وزارت در کشور را دارد به من می‌گفت بهترین راهکار برای جلوگیری از بروز خلل در امور اجرایی در هر دستگاهی این است که مدیرانی که تغییر می‌کنند یا تودیع می‌شوند، مدتی در کنار مدیران جدید باقی بمانند تا رشته امور به طور کامل از هم گسسته نشود و پای در مسیرهای تکراری نگذارند. هر چه که این راهکار، نه در مورد آن مدیر و نه در مورد دیگر مدیران کشور اجرا نشده است. در کشور ما، نه تنها چنین روالی رسم نیست بلکه کمتر شاهد تدوین تجربیات در عرصه‌های مختلف اجرایی هستیم. گویی آن قدر دچار روزمرگی شده‌ایم که بهراموش می‌کنیم تجربیات روزانه ما در امور اجرایی و تقنینی می‌تواند به چرخ چرخاچی پیش روی آیندگان قرار گیرد. عدم توجه دقیق به این تجربیات باعث می‌شود مدیرانی که روی کار می‌آیند اغلب بدون توجه به تجربیات گذشته، مسیرهای تازه‌ای را امتحان کنند یا مسیرهای آزموده شده‌ای را دوباره تجربه کنند که حاصلی جز اتلاف وقت و هزینه و در نهایت عدم نیل به نتیجه مطلوب ندارد. سال‌هاست همین مسیر را طی می‌کنیم و اغلب مدیران بالادست، بدون توجه به نظرات کارشناسان و مدیران میانی که در دستگاه‌های اجرایی تلاش می‌کنند، امور را به هر نحوی که تمایل دارند پیش می‌برند و این امر فقدان حلقه‌ای مفقوده به نام نظرات کارشناسان را بیش از پیش ملموس و محسوس می‌سازد. البته این اشکال صرفاً به مدیران هم وارد نیست چرا که کارشناسان

و مسوولان پروژه‌ها نیز اغلب دچار روزمرگی هستند و کمتر شاهدیم آنچنان با جان و دل با پروژه‌ای درگیر شده باشند که به اشراف کامل روی آن موضوع برسند و اگر هم این اشراف را پیدا کنند دغدغه‌ای برای تبیین ویژگی‌های دقیق پروژه‌ای که پیش برده‌اند، آن هم به صورت مکتوب ندارند. اما اکنون تجربه تازه‌ای پیش روی ماست.

کارت هوشمند سوخت، پروژه‌ای بود که صرف‌نظر از نگرش‌های سیاسی دوره‌ای که اجرایی شد و دوره‌ای که استفاده از آن متوقف شد، پروژه‌ای بزرگ، حساس، دقیق و کاملاً تخصصی بود که توسط کارشناسان این مرز و بوم با مدیریت برنامه‌ریزی و اجرا شد، بدون کوچک‌ترین خللی، سراسر کشور را تحت پوشش قرار داد و تجربه‌ای نوین و موفق را در کشور ثبت کرد. ویژگی‌های سامانه کارت هوشمند سوخت بر هیچ‌یک از ایرانیان پوشیده نیست. سامانه‌ای که برخلاف سامانه‌های مشابه همچون سامانه‌های بانکی حتی یک لحظه در سراسر کشور قطع نشد که این خود بهترین دلیل برای موفق بودن آن است.

تدوین و ثبت تجربیات مرتبط با بخش اطلاع‌رسانی طرح بزرگ کارت هوشمند سوخت، کاری بزرگ و سترگ و اگر نگویم بی‌مانند، کم‌نظیر است که توسط کارشناس با تجربه و نام‌آشنای صنعت نفت کشور، آقای عبدالرسول دشتی به اجرا در آمد تا نه تنها خلاء بزرگ عدم تدوین تجربیات پروژه‌های بزرگ را در کشور پر کند، بلکه برگ‌هایی تازه به کتاب قطور زحمات کارشناسان و متخصصان این مرز و بوم به‌ویژه در حوزه ارتباط عمومی بیفزاید. تلاش نویسنده را به فال نیک می‌گیریم و زحمات او را می‌ستاییم که قدم در مسیری تازه گذاشته است. مسیری که در صورت تداوم می‌تواند، تجربیات نوین متخصصان کشور را در قالب مکتوباتی ماندگار در اختیار نسل‌های آتی قرار دهد.

مقدمه

اجرای موفق پروژه عرضه هوشمند بنزین در کشور اقدامی بی نظیر و در زمره کارهای ماندگار تاریخ صنعت نفت کشور بود. کاری که توانست عرضه و مصرف سوخت را به خرد مدیریت نماید. هرچند نتوانست بر اساس برنامه‌ای که برایش تدوین شده بود ادامه پیدا کند. از نکات قابل ذکر پروژه‌ای در این حد از اهمیت یکی این بود که حتی در زمانی که بخش عمده‌ای از مراحل اجرائی آن انجام شده بود هنوز بسیاری از مسئولین و دست‌اندرکاران ارشد کشور نسبت به امکان تحقق آن با شک و تردید می‌نگریستند. این پروژه توانست بسیاری از بخش‌های غیر مرتبط با نفت از جمله بانک اطلاعات خودروهای کشور را به شکلی باورنکردنی ساده‌سازی نماید. کار ارزشمندی که برای نیروی انتظامی کشور بسیار ضروری بود و بدون تردید اگر الزام صاحبان خودرو برای دریافت کارت سوخت نبود هرگز تحقق نمی‌شد. من در میانه راه، بر اساس یک ضرورت و به درخواست مدیرعامل وقت شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی به گروه مجری پروژه کارت سوخت هوشمند سوخت ملحق شدم. اطلاع‌رسانی این طرح بسیار ناموفق بود و تأکید مدیرعامل وقت این شرکت نفتی موجب شد به عنوان مسئول ستاد اطلاع‌رسانی کارت سوخت منصوب شده و تمامی برنامه‌های اطلاع‌رسانی و تبلیغات آن را بر عهده بگیرم. بدون تردید هماهنگی و تعامل موفق میان شرکت پالایش و پخش، نیروی انتظامی و شرکت پست از یک سو و حمایت‌های مسئولین دولت در آن زمان مهم‌ترین عاملی بود که این طرح

را به سرانجام رساند. ساماندهی موتورسیکلت ها و توزیع کارت سوخت آنها بسیار پیچیده تر از اتومبیل ها بود. ولی آن هم مانند سایر بخش های مشکل و پیش بینی نشده به خوبی انجام شد.

آنچه در این کتاب آمده شامل چند بخش است. نخست یادداشت های روزانه از خاطرات و اتفاقاتی که در طول انجام کارها با آن مواجه می شدیم. بخش بعدی یادداشت ها و مقالاتی که همزمان با انجام سایر فعالیت ها نوشته و برای کمک به اطلاع رسانی مطلوب تر منتشر کرده بودم. همچنین چند یادداشت که پس از عرضه هوشمند بنزین منتشر کرده بودم را جدای از سایر مقالات آورده ام. نکته قابل ذکر اینکه مطالب این کتاب تقریباً از سال ۱۳۸۶ آماده انتشار بود ولی به دلایل متعدد شرایط چاپ آن مقدور نشده بود. طی این مدت در مجموعه شرکت پالایش و پخش فرآورده های نفتی گزارش یا کتابی که بخشی از تلاش های صورت گرفته برای اجرای این طرح بزرگ ملی را بیان کرده باشد ه شاخصه کردم. این بود که علی رغم گذشت این زمان طولانی مجدداً بر آن شدم آنچه را شخصاً نگاشته بودم منتشر نمایم. تا بیانگر بخشی از اقدام های ماندگار صورت گرفته توسط جمعی از کارکنان پیر تلاش آن روزهای صنعت نفت باشد که توانستند تا حدی غیرممکن را به سرانجامی باور نکردنی برسانند.

دالرسول دشتی